מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מרכיבי המפה: כותרת, קנה מידה, מקרא וסמלים
- לתרגל חישוב מרחקים לפי קנה מידה
- להבחין בין סוגי מפות שונים (פיזית, מדינית)

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – את היחס בין מרחק במפה למרחק האמיתי
2. א – רשימת הסמלים ופירושם
3. ב – הרים, נהרות ושטח טבעי
4. ג – גבולות מדינות וערים
5. ב – לדעת לאן פונה כיוון צפון
6. ב – המרחק הישר בין שתי נקודות

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך נכתב בהוראות הלוח
2. לא נכון – אפשר למדוד בה מרחק קו אווירי ובדרך
3. נכון – הם מהווים מעין כתובת גלובלית
4. לא נכון – כל מפה יכולה להשתמש בסמלים שונים
5. לא נכון – בדרך לרוב יש עיקולים כך שהיא ארוכה יותר

חלק ג' – השלמת משפטים

1. קנה מידה
2. מקרא
3. פיזית
4. מדינית
5. חץ צפון

חלק ד' – התאמה

- 1 – ד (יחס בין מרחק במפה למרחק בשטח)
- 2 – ה (הסבר על הסמלים במפה)
- 3 – ב (מראה הרים ונהרות)
- 4 – א (מראה גבולות מדינות)
- 5 – ג (המרחק הישר בין שתי נקודות)

חלק ה' – סדר נכון - שלבים בקריאת מפה

1. קוראים את כותרת המפה כדי לדעת מה היא מציגה
2. בודקים את המקרא כדי להבין את הסמלים
3. מאתרים את חץ הצפון כדי להבין כיוונים
4. משתמשים בקנה המידה כדי לחשב מרחקים
5. מוצאים את המקומות המבוקשים על המפה

חלק ו' – כתיבה ויישום

1. תלמיד ימדוד מרחק בסרגל במפה וישתמש בקנה המידה כדי להמיר למרחק אמיתי בקילומטרים
2. קו אווירי הוא המרחק הישר, מרחק בדרך כולל עיקולים ולכן ארוך יותר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תלמיד מזהה שפיזית מראה שטח טבעי ומדינית מראה גבולות
- תלמיד מסביר שקנה מידה מאפשר לחשב מרחק אמיתי
- תלמיד מסביר שקו אווירי הוא ישר ובדרך יש עיקולים

טיפים להפעלה:

- מומלץ להביא אטלס או מפה מודפסת לכל זוג תלמידים
- אפשר לשלב את משימת הלוח המקורית כהעשרה לאחר הדף
- כדאי להדגים חישוב מרחק בעזרת קנה מידה על הלוח לפני העבודה העצמאית

דף תרגול: קריאת מפות וסימניהן

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל קריאת מפות - איך קוראים כותרת, קנה מידה ומקרא, ואיך מחשבים מרחקים בעזרת המפה.

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מראה קנה המידה במפה?

א) את שם המפה ב) את היחס בין מרחק במפה למרחק האמיתי ג) את כיוון הצפון

ד) את שנת הכנת המפה

2. מה מופיע במקרא של מפה?

א) רשימת הסמלים ופירושם ב) שמות הכבישים בלבד ג) תאריך הדפסת המפה ד) שם המורה

3. מפה פיזית מראה בעיקר:

א) גבולות מדינות ב) הרים, נהרות ושטח טבעי ג) מספרי בתים ד) שמות רחובות

4. מפה מדינית מראה בעיקר:

א) סוגי צמחייה ב) גבהים של הרים ג) גבולות מדינות וערים ד) כמות משקעים

5. חץ הצפון במפה עוזר לנו:

א) לדעת את קנה המידה ב) לדעת לאן פונה כיוון צפון ג) לדעת את שם היוצר ד) לדעת את המחיר

6. מרחק קו אווירי הוא:

א) המרחק בדרך המעוקלת ב) המרחק הישר בין שתי נקודות ג) המרחק בין שתי מדינות בלבד

ד) זמן הנסיעה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המשבצת האמצעית בלוח הבחירה היא תמיד חובה	☐	☐
2	מפה דיגיטלית לא יכולה למדוד מרחקים	☐	☐
3	קו רוחב וקו אורך עוזרים לאתר מקום מדויק בעולם	☐	☐
4	בכל מפה המקרא זהה לכל מפה אחרת	☐	☐
5	מרחק בדרך תמיד זהה למרחק קו אווירי	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. היחס בין מרחק במפה למרחק האמיתי נקרא _____

2. רשימת הסמלים במפה נקראת _____

3. מפה שמראה הרים ונהרות נקראת מפה _____

4. מפה שמראה גבולות מדינות נקראת מפה _____

5. הסימן שמראה לאן פונה צפון נקרא _____

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קנה מידה	___	**א.** מראה גבולות מדינות
2. מקרא	___	**ב.** מראה הרים ונהרות
3. מפה פיזית	___	**ג.** המרחק הישר בין שתי נקודות
4. מפה מדינית	___	**ד.** יחס בין מרחק במפה למרחק בשטח
5. קו אווירי	___	**ה.** הסבר על הסמלים במפה

5 חלק ה' – סדר נכון - שלבים בקריאת מפה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מאתרים את חץ הצפון כדי להבין כיוונים
☐	מוצאים את המקומות המבוקשים על המפה
☐	משתמשים בקנה המידה כדי לחשב מרחקים
☐	בודקים את המקרא כדי להבין את הסמלים
☐	קוראים את כותרת המפה כדי לדעת מה היא מציגה

6 חלק ו' – כתיבה ויישום

ענו בקצרה.

1. בעזרת קנה המידה, חשבו את המרחק בין ירושלים לתל אביב במפת ישראל. הסבירו איך חישבתם

2. הסבירו מה ההבדל בין מרחק קו אווירי למרחק בדרך, עם דוגמה מהבית לבית הספר

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין מפה פיזית למפה מדינית?

למה משמש קנה המידה במפה?

מה ההבדל בין מרחק קו אווירי למרחק בדרך?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀